

Inbreng Commissiedebat Klimaatakkoord gebouwde omgeving van 9 april 2025

*Vereniging voor Duurzame Warmte – Brancheorganisatie voor fabrikanten
van verwarmingsinstallaties*

Nieuw onderzoek van de ministeries VRO, KGG, RVO, de installatiesector en fabrikanten toont aan dat hybride warmtepompen nog meer CO₂-uitstoot besparen en zorgen voor een nog lagere energierekening dan eerder werd aangenomen. Als een hybride warmtepomp correct zou worden gewaardeerd in de energielabelsystematiek, wordt een hybride interessanter voor huiseigenaren, maar vooral ook voor woningbouwcorporaties. Indien ook woningcorporaties kiezen voor hybride installaties bij het vervangen van cv-ketels kan bijna de helft van het verduurzamingsgat in de gebouwde omgeving gedicht worden. Nu uit de Startanalyse van het Planbureau voor de Leefomgeving blijkt dat de hybride route, de route is met de laagste maatschappelijke kosten, zijn veldonderzoeken met gemeten data van groot belang. In deze inbreng voor het commissiedebat van 9 april lichten wij deze punten toe.

Verlaging energierekening met gemiddeld 1000 euro

In de Kamerbrief 'Verduurzaming Gebouwde Omgeving' van 7 maart jl. heeft de Minister de resultaten van het Demonstratieproject met 200 hybride warmtepompen gepubliceerd¹. De resultaten tonen aan dat de besparing aanzienlijk hoger ligt dan eerder werd aangenomen: een gemiddelde gasbesparing van 75% en 1000 euro op de energierekening. De cijfers zijn wetenschappelijk gevalideerd en het onderzoek is in samenwerking met de ministeries van KGG en VRO en de RVO uitgevoerd. De uitkomsten zijn verrassend omdat tot nu toe door het PBL en Milieu Centraal wordt gerekend met een gasreductie tussen de 55%-60%. Daarnaast is uit de studie gebleken dat een lager dan gemiddelde besparing vaak verholpen kan worden door installatietechnische aanpassingen. Namens de sector inventariseren wij met Techniek Nederland hoe het installatieproces zodanig kan worden, zodat iedere bewoner kan rekenen op een minimale gasreductie van 75%.

Bovendien werken wij aan een besparingsgarantie voor bewoners, huiseigenaren en woningcorporaties. Deze garantie moet de twijfels over het besparingspotentieel van hybrides wegnemen. Immers, met de huidige energietarieven en een gasbesparing van 75%, is een hybride al binnen vijf jaar terugverdiend.

¹ <https://verenigingduurzamewarmte.nl/eindrapportage-demonstratieproject-hybride-warmtepompen/>

Lagere energierekening voor huurders

Uit de recente Klimaat- en Energieverkenning van het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) blijkt dat de afgesproken klimaatdoelen verder uit zicht zijn geraakt. Dit geldt ook voor de gebouwde omgeving. Op basis van het huidige beleid houdt de gebouwde omgeving een verduurzamingsgat van 2,4 Mton CO₂ in 2030. Door met woningcorporaties nieuwe afspraken te maken over een besparingsgarantie middels een hybride warmtepomp kan op een eenvoudige manier ten minste 1 Mton CO₂ bespaard worden in de gebouwde omgeving. De oproep van de Tweede Kamer aan de Minister van VRO om hierover in gesprek te gaan met de corporatiesector via de motie Bontenbal c.s. is hiervoor een belangrijke eerste stap.

Wetende dat de vervangingsmarkt bestaat uit één derde van de bestaande 2,4 miljoen corporatiewoningen in Nederland, die gemiddeld een gasbesparing van 75% behalen, leiden nieuwe afspraken tot een besparing van ten minste 1 Mton CO₂-uitstoot.²

Warmtepomp wordt niet correct gewaardeerd via het energielabel

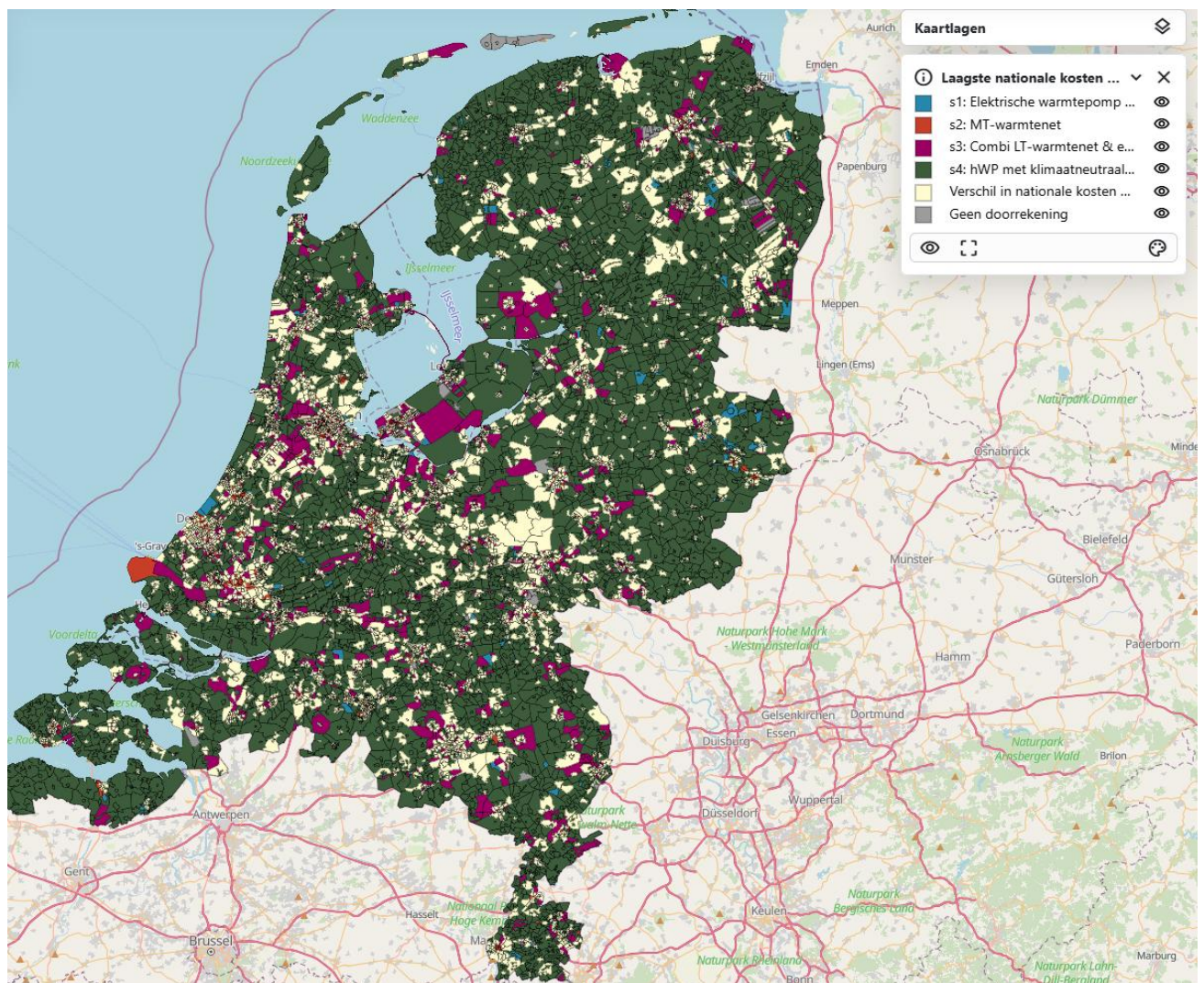
Voor woningcorporaties is het echter ook van groot belang dat de huidige energielabelsystematiek, een (hybride) warmtepomp correct gaat waarderen. Woningcorporaties (maar ook alle andere gebouwen), kunnen met de huidige systematiek geen labelsprong maken met een warmtepomp terwijl de CO₂-uitstoot enorm afneemt. De verouderde rekenmethode voor energielabels weerhoudt woningcorporaties ervan te kiezen voor warmtepompen in plaats van cv-ketels. Vervelend voor de verduurzaming van de gebouwde omgeving, maar nog vervelender voor de portemonnee van de huurder. Immers, de energierekening (of die nu in de servicekosten is opgenomen of niet), gaat met een hybride warmtepomp flink omlaag.

² Vervangingsmarkt is 1/3^e van 2,4 miljoen is ongeveer 800.000 woningen met een gemiddeld gasverbruik van 900 m³. Met een gasbesparing van 75% leidt dit tot een reductie van 1 Mton. Noot: Nederlandse huishoudens gebruiken gemiddeld 1020 m³ gas per jaar. In de berekening wordt gebruik gemaakt van een lagere hoeveelheid aangezien het [CBS](#) aangeeft dat het gasverbruik in appartementen en rijwoningen lager ligt dan het gemiddelde.

PBL Startanalyse toont aan → Hybride warmtepomp leidt tot laagste maatschappelijke kosten

Zoals op de volgende pagina is weergegeven, leidt uit de analyse van het PBL dat de hybride warmtepompen voor veel wijken de verduurzamingsoplossing is met de laagste maatschappelijke kosten.

Echter, het PBL benadrukt vooralsnog dat de hybride route uitsluitend ingezet kan worden in combinatie met duurzame gassen zoals groen gas. Waar hierbij geen rekening mee wordt gehouden is dat na de eerste verduurzamingsstap met hybride, een huiseigenaar als tweede stap uitstekend kan overstappen op volledig elektrische verwarming. Hier is geen grotere warmtepomp voor nodig en kan met de bestaande installatie gerealiseerd worden. Op deze manier worden de kosten voor verduurzaming gespreid en ook behapbaar voor de eigenaar. De Vereniging voor Duurzame Warmte zou als vervolg op het Demonstratieproject Hybride Warmtepompen graag een demonstratieproject opzetten waarin de stapsgewijze volledige elektrificering via de hybride route wordt gedemonstreerd.

Mogelijke vragen voor het commissiedebat:

1. Kan de minister aangeven hoeveel Mton CO₂ extra gereduceerd wordt, nu vastgesteld is dat een hybride warmtepomp geen 55-60% aardgas (en dus CO₂) bespaard, maar 75%?
2. Hoe kijkt de minister naar een bespaargarantie voor hybride warmtepompen en welke rol ziet zij voor het ministerie?
3. Wat zijn de vervolgstappen van de minister nu de motie Bontenbal c.s. is aangenomen om het gesprek aan te gaan met de corporatiesector over verduurzaming met hybride warmtepompen?
4. Is de minister bereid te onderzoeken in hoeverre de energielabelsystematiek kan worden aangepast zodat het installeren van een duurzaam warmtesysteem wordt gewaardeerd in het energielabel?
5. Wil de minister onderzoeken in hoeverre de hybride route kan leiden tot volledige verduurzaming van de gebouwde omgeving, ook zonder de volledige vervanging van aardgas door groen gas?